

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 12P/205/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2311220177
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2011
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Myrtill Vojteková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2011:2311220177.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní pred sudkyňou JUDr. Myrtill Vojtekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: K. R., nar. XX.X.XXXX, bytom E., Č.. K. XXX, toho času N. N. L., Z.. G. X, L., v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Nových Zámkoch, dieťa rodičov - matky: C. R., nar. XX.X.XXXX, bytom E., Č.. K. XXX, toho času Š., U. XX, a otca: neuvedený, o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletého dieťaťa, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje ústavnú starostlivosť maloletej K. R., nar. XX.X.XXXX, ktorá sa bude vykonávať v N. N. L., Z.. G. X.

Súd matke ukladá povinnosť prispievať na výživu maloletej K. R. sumou 26,- EUR mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku a následne vždy vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa zákona č. 601/2003 Z. z. a príslušného opatrenia MPSVaR SR s účinnosťou od 1.7 každého roka, kde výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet N. N. L., Z.. G. X, L..

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Galanta uznesením č. k. 12P/205/2011-1 (pôvodne 13PPOm/3/2011-18) zo dňa 28.6.2011 začal konanie vo veci nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletou K. R..

Súd v súlade s § 101 ods. 2 O.s p. prejednal vec v neprítomnosti matky maloletého dieťaťa, ktorá doručenie predvolania mala riadne vykázané, svoju neúčast' neospravedlnila, vo veci sa písomne nevyjadrila, ani nenavrhol vykonať dôkazy.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho opatrovníka, prečítaním sa oboznámil s podstatným obsahom spisu, najmä pripojenými spisom tunajšieho súdu sp. zn. 13PPOm/3/2011, správami a potvrdeniami ohľadne matky a maloletého dieťaťa, pričom zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Maloletá K. R. pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov, otec dieťaťa v rodnom liste nie je uvedený. Doposiaľ práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu súdom upravované neboli.

Okresný súd Galanta uznesením č. k. 13PPOm/3/2011-18 zo dňa 28.6.2011 nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil nemocnici s poliklinikou sv. Lukáša v Galante, aby odovzdala maloletú K. R. do dočasnej starostlivosti N.T. N. L., Z.. G. X, zároveň uložil orgánu sociálnoprávnej ochrany detí zabezpečiť okamžité odovzdanie maloletého dieťaťa do ústavnej starostlivosti označeného zariadenia a to z dôvodu, že matka odvolávajúc sa na svoju dlhodobú nepriaznivú sociálnu situáciu a potrebu zabezpečiť starostlivosť o svoje ďalšie tri maloleté deti, ako aj skutočnosť, že nemá vyriešenú ani bytovú otázku, keďže aktuálne spolu aj s deťmi žije v sociálnom jednoizbovom byte svojej matky, kde má povolené bývať do konca augusta 2011, nemá vyriešenú ani otázku otcovstva, maloletú K., ktorá je v poradí jej piate dieťa, po pôrode zanechala v starostlivosti novorodeneckého oddelenia nemocnice, kde sa od jej narodenia o ňu staral výhradne zdravotnícky personál, dieťa sa nachádzalo v zdravotníckom zariadení len zo sociálnych dôvodov, pričom vzhľadom na svoj dobrý zdravotný stav v tomto zariadení ďalej nemohlo zotrvať, matka o ňu od svojho odchodu z nemocnice nejavi záujem a podľa jej vyjadrenia nie je nikto z rodiny ani príbuzných, kto by vedel a mohol zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú.

Zo správy N. N. L. z 10.10.2011 súd zistil, že maloletá K. R. bola na základe predbežného opatrenia súdu (OS Galanta č. k. 13PPOm/3/2011-18 zo dňa 28.6.2011) prijatá do zariadenia dňa 29.6.2011 a po ukončení diagnostiky bola dňom 3.8.2011 umiestnená do profesionálnej rodiny detského domova, psychomotorický vývin dieťaťa je primeraný veku. Matka od umiestnenia dieťaťa v zariadení detského domova do podania správy dieťa nenaštívala a ani iným spôsobom o dieťa neprejavila záujem a ani nikto z rodinných príslušníkov. U dieťaťi po dvojmesačnom nezájme matky je splnená podmienka osvojitelnosti dňom 30.8.2011.

Zo správy kolízneho opatrovníka z 17.10.2011 súd zistil, že za účelom sanácie rodinného prostredia dňa 29.6.2011 boli prešetrené pomery u matky, ktorá si svoju nepriaznivú situáciu nevyriešila, stále býva u svojej matky v jednoizbovom byte, maloletú napriek poučeniu orgánu sociálnoprávnej ochrany detí v detskom domove nenaštívala a ani o ňu neprejavila záujem, rovnako nikto z príbuzných, čím bola u maloletej splnená podmienka osvojitelnosti dňom 30.8.2011. Maloletá K. je od X.X.XXXX umiestnená do profesionálnej rodiny detského domova, aktuálne je vo vybavovaní spisová dokumentácia pre náhradnú rodinnú starostlivosť, zároveň bol podaný návrh na vyslovenie osvojitelnosti maloletej, konanie je vedené na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 17P/7/2011.

Kolízny opatrovník maloletého na pojednávaní s poukazom na prešetrené pomery na strane matky a obsah správy detského domova, ako aj skutočnosť, že otec dieťaťa v rodnom liste nie je uvedený a v súčasnosti nie je nikto ani z príbuzných, či z rodiny, kto by sa mohol o maloletú postarať, navrhol nariadiť ústavnú starostlivosť maloletej K. R. v zariadení, v ktorom sa aktuálne nachádza, a matke vzhľadom na jej súčasnú rodinnú a sociálnu situáciu navrhol uložiť povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa v zákonnej minimálnej výške počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

Podľa § 28 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä: a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 1, 2, 4 a 5 veta prvá zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa § 62 ods.1 až 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, účinného od 1.4.2005 plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Osobitným zákonom v danom prípade je zákon č. 601/2003 Z. z. (§ 2 písm. c/) o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s príslušným opatrením MPSVaR SR č. 194/2011 Z. z. je minimálna výška vyživovacej povinnosti na jedno nezaopatrené neploleté dieťa s účinnosťou od 1.7.2011 suma 26,- EUR.

Podľa § 75 ods.1, veta prvá a ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Výživné nemožno priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 76 ods.1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods.1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, právo na výživné s nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 81 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že maloleté dieťa sa toho času nachádza od 3.8.2011 v starostlivosti profesionálnej rodiny N. N. L., pričom do detského domova bolo prijaté na základe predbežného opatrenia súdu dňa 29.6.2011, odkedy ho matka navštívila, neprejavila o ňu záujem žiadnym spôsobom, rovnako ako ani nikto iný z rodiny, či príbuzenstva. Otec v rodnom liste dieťaťa nie je uvedený. Matka podľa zistení súdu aktuálne nie je schopná zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletú, nakoľko v starostlivosti má ďalšie tri maloleté deti (mal. L., U., nar. XX.X.XXXX a L., nar. XX.XX.XXXX, mal. E. R., nar. XX.XX.XXXX), spolu s tromi maloletými deťmi žije u svojej matky v jednoizbovom byte, jej príjem pozostáva z rodičovského príspevku vo výške 190,10 EUR mesačne a prídavkov na tri deti vo výške 66,03 EUR mesačne.

Keďže na základe šetrenia v rodine maloletého dieťaťa sa nenašli osoby, ktoré by vedeli, resp. by boli ochotné prevziať osobnú starostlivosť o maloletú K. R.Ú. a v danom prípade neprichádza do úvahy ani zverenie maloletého dieťaťa do inej formy náhradnej starostlivosti, keďže aktuálne spisová dokumentácia pre náhradnú rodinnú starostlivosť maloletej je vo vybavovaní, súd nariadil ústavnú starostlivosť maloletej K. v súlade s odporúčaním kolízneho v N. N. L., v ktorom zariadení sa v súčasnosti maloletá nachádza, nakoľko takéto rozhodnutie si vyžaduje záujem na riadnej výchove maloletého dieťaťa. Súd súčasne vzhľadom na sociálne, rodinné a majetkové pomery matky (matka poberateľka rodičovského príspevku a prídavkov na deti s ďalšími vyživovacími povinnosťami k trom maloletým deťom), matke uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej K. R. v zákonnej minimálnej výške spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia.

O náhrade trov konania rozhodol súd v zmysle § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., tak že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní od dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

V prípade, ak povinný dobrovoľne nesplní svoju povinnosť vyplývajúcu mu z právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa osobitného zákona.